ادامه از صفحه اول

اصفهان در انقلاب

ساواک و مسوولان امنیتی و مقامات استان نگران از تحرکات به وجود آمده تصمیم به شدت عمل گرفتند. سحرگاهان روز دهم مردادماه ۵۷ ساواک، آیت‌الله طاهری را دستگیر و به تهران اعزام کرد. وقتی خبر در شهر پیچید فضا از این واقعه برانگیخته شد. ابتدا اهالی محله حسین‌آباد در اطراف منزل ایشان اجتماع کردند و به اعتراض پرداختند. سپس دانشجویان دانشگاه اصفهان که نزدیک این محل است و در ادامه مردم سایر نقاط اصفهان و حومه به آنها پیوستند. پلیس برای متفرق کردن معترضان به آنها هجوم برد اما با وجود اعزام چند مرحله‌ای نیروهای کمکی موفق به پراکنده کردن آنها نشد. در نهایت از ارتش درخواست پشتیبانی کردند و کمک گرفتند. وقتی از مهار انبوه مردم عاجز شدند نیروهای پلیس با دستور تیر برگشته و با سلاح‌های کمری و تفنگ جنگی به سوی جمعیت شلیک کردند. پس از آنکه یک نفر شهید و چندین نفر زخمی شدند اعتراضات به ظاهر سرکوب شد و نیروها به پایگاه‌های خود برگشتند. اما قضیه خاتمه نیافته بود. ظهر همان روز بازار مرکزی اصفهان تعطیل و عده‌ای از بازاریان و طلاب جوان به همراه جمعی از سایر اقشار مردم برای دادخواهی و تحصن به منزل مرحوم آیت‌الله خادمی رئیس حوزه علمیه اصفهان پناه بردند تا از علما دادخواهی کنند. زمان زیادی (دو هفته) از پایان تحصن مادران زندانیان سیاسی در بیت آیت‌الله خادمی در اعتراض به ضرب و شتم فرزندان‌شان در زندان اصفهان نگذشته بود. با شکل‌گیری تحصن، اقشار مختلف مردم اعم از شهری و روستایی، گروه گروه به تحصن پیوستند. متحصنین ضمن محکوم کردن اعمال غیرقانونی و غیرانسانی رژیم و جنایات ماموران دولت، خواستار آزادی بی‌قید و شرط آیت‌الله طاهری شدند. در پی اعلامیه آیت‌الله خادمی دروس حوزه‌ها و نمازهای جماعت مساجد و در نهایت بازار اصفهان یکپارچه تعطیل شد. آمادگی مردم از اقشار مختلف برای نشان دادن نارضایتی خود فوق‌العاده بود. آنها که سال‌ها بود از آن همه تحقیر و تبعیض رژیم ستمشاهی به ستوه آمده بودند گویی به دنبال فرصتی برای ابراز خشم و نفرت خود بودند. تحصن به مرکز حضور گسترده مردم و نشر آگاهی‌ها و افشای ماهیت رژیم شاه تبدیل و منجر به ریختن ترس و ارتقای آگاهی‌های مردم و در نهایت توده‌ای شدن نهضت شد. به گونه‌ای که امام خمینی در پیامی که برای متحصنین فرستادند عنوان کردند: «امروز مرگ بر شاه ملی شده است.» در آن برهه مبارزه از سطح نخبگان و اقشار خاص به توده‌های مردم و دخالت مستقیم آنها کشیده شد و آماج حمله آنها به دربار و شخص شاه ارتقا یافت. البته بی‌تدبیری دستگاه امنیتی رژیم و غرور و بی‌خبری شاه از لایه‌های زیرین جامعه نیز در این تحول نقش مهمی داشت. ساواک اصفهان برای شکستن تحصن فشار زیادی وارد کرد اما نتیجه‌ای در بر نداشت زیرا تشکل‌های مبارز از بین دانشجویان، جوانان، طلاب، بازاریان و معلمان و همچنین برخی از علمای بلاد در حمایت از ادامه تحصن می‌کوشیدند. اعلامیه امام خمینی هم باعث تشجیع مردم شده بود. ساواک در گزارش خود می‌نویسد: «تعداد زیادی از مهندسان و دانشجویان دانشگاه اصفهان در منزل آیت‌الله خادمی می‌باشند.» و شهربانی اعلام می‌کند: «از طرف دانشجویان دانشگاه‌های مختلف کشور از جمله تهران، جندی‌شاپور، پهلوی، فردوسی، و موسسات آموزش عالی اعلامیه‌های مضره و تحریک‌آمیز مبنی بر اعلام همبستگی با متحصنین به در و دیوار منزل الصاق گردیده است که موجب تحریک و تشویق مردم به تظاهرات و عملیات خلاف نظم عمومی شده است.» رئیس ساواک اصفهان ضمن فضاسازی برای شدت عمل مدعی شد: «نمایندگان طبقات مختلف با تلگراف‌های متعدد به شاهنشاه خواستار تعقیب همه ماجراجویان و کسانی که به نام اسلام این اعمال شنیع را انجام می‌دهند، شده‌اند.» بالاخره بعد از ۱۰ روز، تحمل حکومت و مقامات محلی، از حضور مستمر مردم پایان گرفت و شامگاه روز ۱۹ مرداد مصادف با شب پنجم رمضان ۵۷ ، پلیس ضدشورش به متحصنین حمله برد که مردم تا صبح مقاومت کردند. در این حمله چندین نفر شهید و مجروح شدند. این در حالی بود که در همان شب پایان تحصن از سوی سران متحصنین و بیت آیت‌الله خادمی به اطلاع مقامات رسیده بود اما آنها تصمیم خود را گرفته بودند تا مساله را با روش زور جمع کنند. کار از دست کشوری‌ها خارج می‌شد و می‌رفت که به دست لشگری‌ها بیفتد. در چنین شرایطی تصمیم‌سازی و حتی تصمیم‌گیری در اختیار مقامات لشگری و امنیتی قرار گرفته و مقامات کشوری و سیاسی تحت امر آنها قرار می‌گیرند. با حمله به منزل آیت‌الله خادمی اوضاع ظاهراً کنترل شده و تحصن پایان یافته بود اما حوادث دیگری در راه بود. فردای آن روز یعنی ۲۰ مردادماه، مردم اصفهان با آگاهی از جنایات شب قبل و مشاهده آرایش جنگی نیروهای نظامی و انتظامی در سطح خیابان‌ها و چهارراه‌ها با آنها درگیر شدند. گزارش‌های مسوولان امنیتی و نظامی اصفهان که اکنون میدان در دست آنها افتاده بود و مسوولان سیاسی را تحت امر خود می‌دیدند اوضاع را بسیار خطرناک توصیف می‌کرد. سرلشگر ناجی فرمانده پادگان اصفهان ضمن اعلام وضعیت قرمز گزارش‌های خود را همراه با درخواست نتیجه ایده‌آل خود یعنی برقراری حکومت نظامی به فرمانده نیروی زمینی ارسال کرد و مراتب از آن طریق به شاه گردش کار شد. شاه که علاوه بر فرماندهی قوای مسلح سرنخ تمام امور را در دست داشت با دیدن این گزارش‌ها هوش از سرش پرید و به طرز عجیبی اعتماد به نفس خود را از دست داد. او در یک تصمیم عجولانه دستور برقراری حکومت نظامی در اصفهان را صادر و فرمانده پایگاه توپخانه و موشک‌ها «سرلشگر رضا ناجی» را به فرمانداری نظامی شهرستان منصوب کرد. متعاقباً وضعیت فوق‌العاده از سوی داریوش همایون وزیر اطلاعات وقت رسماً اعلام شد. فرماندار نظامی اصفهان همزمان با استقرار نیروها و تجهیزات و سرکوب و توزیع کامیون‌های زرهی در سطح شهر و دستگیری گسترده جوانان و سیاسیون با قرائت مکرر بیانیه‌های تهدیدآمیز فضای رعب و وحشت را دامن می‌زد. در ابتدا این جو ارعاب، شهر را در سکوت و مردم را در بهت فرو برد به طوری که حتی در میزان حضور مردم در مساجد و مراسم عبادی ماه رمضان نیز اثر گذاشت. شاه و ایادی او یک بار دیگر گمان بردند نهضت را مهار و اوضاع را ساکت کرده‌اند اما به سرعت فضای رعب و وحشت شکست و اثر حکومت نظامی کمرنگ شد. از آن مرحله زلزله بر پایه سست رژیم شاه افتاد و نارضایتی‌های انباشته چون سیل خروشان سر بر آورد و راس را نشانه رفت. رژیم که بلافاصله دریافت اجرای حالت فوق‌العاده نتوانسته اقتدارش را نگه دارد و بازی را باخته است به فکر چاره افتاد. دو هفته بعد از اعلام حکومت نظامی اصفهان، شاه تصمیم به تغییر نخست‌وزیر، تشکیل دولت آشتی ملی و دادن امتیازاتی به مردم و روحانیون گرفت. این تصمیم اما دیرهنگام بود زیرا ۲۵ روز پس از اعلام حکومت نظامی در اصفهان، در روز عید فطر امواج خشمگین مردم تهران با شعارهای ضدسلطنتی و در اعتراض به وقایع اصفهان پایتخت را به لرزه درآورد. استمرار اعتراضات مردم و تکرار اشتباه شاه در سرکوب مردم تهران در ۱۷ شهریور، شمارش معکوس سقوط حکومت را آغاز کرد. دولت به اصطلاح «آشتی ملی» ۷۰ روز بیشتر دوام نیاورد و جای خود را به دولت نظامی داد. عمر دولت نظامی هم کمتر از دو ماه بود و بالاخره شش ماه پس از شروع تصمیم غلط حکومت نظامی رژیم ساقط شد. از ۲۰ مرداد ۵۷ یعنی از همان موقع که شاه بی‌خبر از شکاف‌های عمیق اجتماعی و اقتصادی درون جامعه، تحت القای گزارش‌های ساواک تصمیم به کشتار مردم و برقراری حکومت نظامی در اصفهان گرفت و مشروعیت خود را از دست داد، شیب تند به سوی سقوط آغاز شد؛ امری که فقط چند ماه دیر فهمید. در شب و روز پنجم رمضان ۵۷ جمعی از جوانان و مردم اصفهان شهید و تعداد زیادی نیز مجروح شدند، به طوری که بیمارستان‌های شهر مملو از زخمی‌ها شده بود. یاد شهدای پنجم رمضان و همه شهیدان راه حق و فضیلت گرامی باد...

گزارشی از ۱۳طرح مشارکتی صنعت پتروشیمی

سرمایه‌گذارانی که فقط مذاکره می‌کنند

ادامه از صفحه اول

در گزارش تهیه‌شده آمده شرکت هندی «ساب» حق‌السهم خود را در سال قبل پرداخت نکرده و حتی چک‌های افزایش سرمایه شرکت‌های دیگر که باید به امضای طرف هندی به عنوان رئیس هیات‌مدیره لاوان برسد به رغم ارسال از طریق پست DHL هنوز به سهامداران نرسیده است (تا تاریخ تنظیم گزارش که مربوط به اواخر سال گذشته است). نکته مهم‌تر این است که از اعضای هیات‌مدیره برای برگزاری جلسه دعوت به عمل آمده، که ظاهراً شرکت هندی ساب پاسخی به این دعوت‌ها نداده است.

همکاری با شرکت دولتی اندونزیایی

در ۲۲ بهمن سال ۸۵ در مراسمی با حضور مقام‌های بلندپایه دولت اندونزی بین یک شرکت دولتی این کشور و شرکت صنایع بین‌المللی پتروشیمی تفاهمنامه‌ای برای احداث پتروشیمی «هنگام» به امضا رسید. طرف ایرانی به رغم دارا بودن ۵۱ درصد سهام تعداد اعضای برابری با شرکت اندونزیایی در هیات‌مدیره دارد.

گزارش تهیه‌شده نشان از آن دارد که روند تامین تسهیلات مالی پروژه کند است. شرایط پروژه به گونه‌ای است که فعالیت‌های مهندسی اصولی به دلیل تنگنای مالی و پرداخت نشدن صورت وضعیت‌ها متوقف شده است.

تجربه شراکت دیگر با اندونزی

شرکت «پی‌ام‌پی» اندونزی یکی دیگر از شرکت‌هایی است که برای ایجاد واحد استحصال اتان و میعانات گازی در عسلویه با ایران وارد مشارکت شده است. در تفاهمنامه امضاشده در سال ۱۳۸۶ یکی از شروطی که مورد توافق قرار گرفته نحوه فاینانس پروژه است. بر اساس تفاهمنامه شریک خارجی بخش وام را در مقابل خرید گاز مایع فشرده «LPG» فاینانس خواهد کرد. اصغر ابراهیمی‌اصل مدیرعامل پیشین شرکت پتروشیمی در سال ۸۵ این نحوه قرارداد را زیر سوال برده بود. به اعتقاد او شریکان خارجی با دادن فاینانس و پیش‌خرید کردن محصولات بدون هیچ‌گونه انتقال دانش فنی سود زیادی از مشارکت با ایران برده‌اند. فارغ از این موضوع تنها نکته مثبت در این پروژه تمایل طرف خارجی به ادامه همکاری است اما به رغم تمایل، مسیر اجرایی این پروژه نیز هموار نیست.

شرکت «پترومینا» که قبلاً قرار بود همراه «پی‌ام‌پی» در این سرمایه‌گذاری حضور داشته باشد اعلام انصراف کرده است. بانک «Paninbank» نیز که قرار بوده پروژه را فاینانس کند اعلام کرده به دلیل داشتن شعب در امریکا از طریق بانک‌های چینی این کار را انجام خواهد داد اما بانک فاینانس‌دهنده چینی که وارد مذاکره شده خواستار تضمین بازپرداخت وام از سوی دولت ایران شده است. شاید جالب‌ترین نکته گزارش به آخرین وضعیت پروژه برگردد. گزارش تاکید دارد طرف اندونزیایی تمایل شدید به ادامه کار دارد و درخواست تهیه مشارکتنامه و اساسنامه را ارائه کرده است اما با توجه به گذشت دو ماه و ارسال چندمین نامه هنوز جوابی از سوی شرکت گاز برای رد یا قبول پیشنهاد شرکت اندونزیایی دریافت نشده است. ظاهراً در این پروژه روند پردست‌انداز اداری داخلی مانع انجام پروژه طبق برنامه‌ریزی شده است.

مشارکت با هند

شرکت «Nagaryuna» دیگر شرکت هندی است که برای ایجاد یک واحد تولیدی اوره و آمونیاک با ظرفیت سالانه یک میلیون و ۶۶۰ هزار تن در ایران تفاهمنامه امضا کرده است. به‌رغم آنکه این تفاهمنامه در ابتدای سال ۸۷ امضا شده اما هنوز بحث بر سر موارد منعقدشده در قرارداد ادامه دارد. به‌رغم گذشت سه سال هنوز فرمول قیمت گاز طبیعی برای تامین خوراک نهایی نشده است.

در گزارش، آخرین وضعیت پروژه این‌گونه شرح داده شده: «از جانب طرف هندی اعلام نشدن قیمت و محدودیت‌های خارجی مانع اصلی اجرای پروژه عنوان شده است.»

تلاش برای احداث یک واحد سود سوزآور

شرکت پتروشیمی بین‌الملل در سال ۸۷ در حاشیه سمینار فرصت‌های سرمایه‌گذاری در هند به دنبال ابراز تمایل یک شرکت هندی مذاکره را برای احداث یک واحد سود سوزآور آغاز کرد. طرف هندی که شرکت «بیرال» نام دارد از تمایل پتروناس مالزی برای مشارکت در واحد تولید «pvc» که ادامه فرآیند تولید سود سوزآور است، خبر داد. این مساله با استقبال طرف ایرانی روبه‌رو شد و از پتروناس برای مذاکره دعوت به عمل آمد. در شهریورماه سال ۸۷ ایران آمادگی خود را اعلام کرد اما به‌رغم پیگیری‌ها جوابی از سوی پتروناس دریافت نشد. یک ماه بعد شرکت هندی مهلت دوهفته‌ای برای معرفی سرمایه‌گذار جدید جهت احداث واحد pvc خواست که مورد موافقت ایران قرار گرفت، اما در آذرماه ۸۷ شرکت هندی به علت اوضاع اقتصادی مذاکرات خود را شش ماه عقب انداخت که پس از تماس ایران شهریور ۸۸ را زمان شروع مذاکرات اعلام کرد، ولی در شهریور هم خبری از طرف هندی نشد و این شرکت هنوز جوابی برای ادامه مذاکرات نداده است.

مشارکت با ترک‌ها

یکی دیگر از تفاهمنامه‌های مشارکتی احداث پروژه‌ای در مهاباد با مشارکت یک شرکت ترکیه‌ای به نام «پتکیم» است. این پروژه حدود ۹۰۰ میلیون دلار هزینه دارد و از ابتدای سال گذشته مذاکرات احداث آن آغاز شده است. این پروژه نیز همانند دیگر پروژه‌ها گرفتار تعیین قیمت گاز و فرمول پیشنهادی است، ضمن آنکه طرف ترک در خصوص بازار آینده پلی‌اتیلن‌ها در منطقه و هزینه ساخت پروژه ابهاماتی دارد.

مشارکت با ساسول

شرکت ساسول آفریقای جنوبی برای سرمایه‌گذاری در طرح «الفین ۱۲» ابراز تمایل کرد. مذاکرات سال ۸۷ آغاز شد اما در ادامه این شرکت رسماً انصراف خود را اعلام کرد تا اینکه طرف ایرانی شرایط جدیدی را برای مشارکت پیشنهاد کند.

ظاهراً یکی از گزینه‌ها جایگزینی ساسول به جای هندی‌ها در شرکت لاوان است؛ همان طرحی که در آن طرف هندی به‌رغم آنکه رئیس هیات مدیره است اما در جلسات حضور ندارد.

سرنوشت

از ۱۳ طرح مورد اشاره سه طرح دیگر نیز مربوط به مشارکت با یک شرکت هندی، سنگاپوری و همکاری با ارمنستان است.

در خصوص مشارکت با سومین شرکت هندی گزارش می‌گوید در راه همکاری با شرکت یونیمرز هند دو مانع جدی وجود دارد؛ اولی به تمایل طرف هندی به مشارکت در خارج از ایران برمی‌گردد که شرکت پتروشیمی بین‌الملل به دلیل تجربه‌های ناموفق تمایل به این کار ندارد. دیگر مانع نیز به تجربه طرف هندی برمی‌گردد. طرف هندی به‌رغم ادعای داشتن تجربه اولین بار است که می‌خواهد در احداث یک واحد پتروشیمی مشارکت داشته باشد.

شرکت سنگاپوری «یورکم» نیز به‌رغم تمایل به همکاری با تنگناهای مالی روبه‌رو است. یورکم اعلام کرده در صورت رفع این مشکل و مشخص شدن قیمت خوراک (گاز) حاضر است تا ۶۰ درصد در طرح احداث یک واحد «DME» یا خرید پتروشیمی مرجان سرمایه‌گذاری کند. پروژه انتقال فرآورده‌های پتروشیمی به ارمنستان نیز از سال گذشته در دست مذاکره است.

مشکلات داخلی

علاوه بر مشکلات به‌وجودآمده پروژه‌های مورد اشاره در داخل نیز با مشکلاتی مواجه شده است. برای نمونه زمین‌های شرکت‌های هرمز، هنگام و لاوان دارای معارض هستند. از همین رو باید علاوه بر اتخاذ تدبیر برای حل مشکلات پیش‌آمده فکری نیز به حال چنین مشکلاتی شود.

اصل مساله، تعیین قیمت خوراک پالایشگاه است که دولت و وزارت نفت باید برای این مساله فکری اساسی بکنند. کمبود خوراک واحدهای پتروشیمی به گونه‌ای است که طبق اعلام مسوولان صنایع پتروشیمی بین ۶۰ تا ۷۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کنند.

این مساله، توجیه ۶۰ طرح دیگر در دستور کار پتروشیمی را نیز کمرنگ کرده است. بنابراین اگر این مساله تعیین تکلیف شود طرف خارجی با رویکرد مشخص و واضحی وارد پروژه‌های مشارکتی ایران خواهد شد.

نکته

-یکی دیگر از طرح‌های مشارکتی که در خارج از ایران قرار است انجام شود طرح متانول در ونزوئلا است.

-گزارش تهیه‌شده حاکی از آن است که اجرای پروژه در منطقه غیرآزاد تجاری امکان برخورداری از معافیت‌های مالیاتی و گمرکی را از پروژه سلب کرده و در نتیجه اقتصاد پروژه را با چالش مواجه ساخته است.

- این طرح در ونزوئلا به بهره‌برداری می‌رسد و قانون حاکم بر آن نه قانون جمهوری اسلامی ایران است و نه ونزوئلا بلکه قانون یک کشور ثالث یعنی قوانین حقوقی جمهوری فرانسه است.

مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری تشریح کرد

جزییات برنامه‌های جدید نظارتی بانک مرکزی

یک مقام مسوول در بانک مرکزی از تشکیل معاونت مستقل نظارتی در این بانک، بررسی صلاحیت مدیران بانک‌های خصوصی در کمیته نظارتی و سکوت قانون در تعیین حدود برای عقود مشارکتی خبر داد و از لجاجت و رودررویی برخی تعاونی‌های اعتباری با بانک مرکزی سخن گفت. حمید تهرانفر در گفت‌وگو با مهر در خصوص تغییر تشکیلاتی بخش نظارت بانک مرکزی گفت: تقویت و تغییر تشکیلاتی بخش نظارتی بانک مرکزی مدت‌هاست در دستور کار قرار دارد و اخیراً نیز در مجمع بانک مرکزی بر تقویت این بخش تاکید شده است، در عین حال هم‌اکنون شاهد تغییر در ساختار نظارتی بانک مرکزی هستیم و این تغییرات رخ داده است. مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی با تاکید بر اینکه قرار است برای افزایش توانمندی یا اثربخشی نظارت بانک مرکزی تغییرات دیگری را نیز از نظر کمی و کیفی اعمال کنیم، تصریح کرد: درصدد هستیم تا بتوانیم در آینده نه‌چندان دور معاونت نظارتی را در بانک مرکزی ایجاد کنیم.

وی با بیان اینکه قرار است ریشه‌های این کار ارزیابی شود و تا جایی که در توان داریم برای اجرای این برنامه تلاش کنیم، تصریح کرد: هم‌اکنون معاونت‌ها و مدیران کل در بانک مرکزی زیر نظر قائم‌مقام فعالیت می‌کنند، اما در دستور کار است که در آینده نزدیک معاونتی نیز برای بخش نظارتی بانک مرکزی به صورت مستقل از سایر حوزه‌ها ایجاد کنیم. این مقام مسوول در بانک مرکزی در پاسخ به این سوال که برخی از مقامات پولی مطرح می‌کنند که بخش نظارتی بانک مرکزی به صورت مستقل از بدنه فعالیت کند، آیا این موضوع نیز در دستور کار است، اظهار داشت: برخی مقامات پولی معتقدند بخش نظارت بانک مرکزی به دلیل نوع فعالیتی که انجام می‌دهد باید مستقل از بدنه اجرایی باشد.

تهرانفر ادامه داد: این مقامات همچنین مطرح می‌کنند که هم‌اکنون وابستگی بانک مرکزی به دولت زیاد است و در برخی موارد از استقلال کافی برخوردار نیست، برخی نیز بر این تصور هستند که با انفکاک در بانک مرکزی، دو بخش جداگانه (یک بخش اجرایی و یک بخش نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری) ایجاد شود.

این کار باعث می‌شود بخش نظارتی بانک مرکزی از بخش اجرا فاصله بگیرد و بنابراین بخش نظارت عملکرد بهتری داشته باشد. وی ضمن تاکید بر صحت این موضوع گفت: شاید این بحث تنها راهکار نباشد، اما ایده بحث صحیح است. مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی درباره انتقاداتی که نسبت به خصوصی‌سازی بانک‌ها و تعیین مدیران آنها توسط بخش دولتی گرفته می‌شود، عنوان کرد: در مورد بانک‌های دولتی ضعف‌هایی در این ارتباط وجود داشت، یعنی مدیران بانک‌های دولتی بدون اینکه صلاحیت‌شان توسط کانال نظارتی بانک مرکزی تایید شود، مشغول به کار می‌شدند. وی عنوان کرد: در مورد بانک‌های خصوصی نیز از ابتدا قرار بود بانک مرکزی در مورد صلاحیت مدیران آنها اظهارنظر کند و کمیته مشخصی نیز در این ارتباط وجود دارد که این کمیته با مدیران بانک‌های خصوصی گفت‌وگو کرده و سوابق آنها را بررسی می‌کند.

تهرانفر گفت: در مورد بانک‌هایی که خصوصی‌سازی شده‌اند چون خصوصی تلقی می‌شوند، اقدام مذکور در مورد مدیران آنها نیز اعمال می‌شود، به نحوی که چند مدیر بانک‌های خصوصی‌سازی‌شده را به بانک مرکزی دعوت و با آنها مصاحبه کردیم که البته چند تن از آنها به تایید بانک مرکزی رسیدند و از برخی از این مدیران نیز درخواست کردیم تغییراتی را در امور خود اعمال کنند تا هرچه بیشتر در چارچوب قانون باشند.

وی با بیان اینکه هنوز فرصت نکرده‌ایم که تمام آنها را بررسی کنیم، تاکید کرد: اما هر بانکی که خصوصی می‌شود، به موجب قانون باید صلاحیت فردی مدیرانش توسط بانک مرکزی تایید شود. این مقام مسوول در بانک مرکزی در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه آیا تعیین حدود برای عقود مشارکتی قانونی است، گفت: قانون در این مورد سکوت کرده است، اما شورای پول و اعتبار می‌تواند در این مورد تصمیم‌گیری کند. این روزها شاهد هستیم که بانک‌ها وارد عقود مشارکتی شده‌اند. وی اضافه کرد: نمی‌گوییم در کار بانک‌ها در ورود به عقود مشارکتی شبهه‌ای وجود دارد، به این دلیل که موضوعات مشارکتی را انتخاب می‌کنند یا ممکن است کاری را انجام دهند که در چارچوب عقود مشارکتی قرار گیرد اما چون در این زمینه با توجه به جمیع جهات نرخ‌های سود بالاتری وجود دارد، تمایل بانک‌ها بیشتر به سمت موضوعاتی است که بتوانند در قالب مشارکتی انجام دهند. تهرانفر خاطرنشان کرد: اگر بانک‌ها به این کار خود ادامه دهند، دور نیست که مقامات سیاستگذاری پولی تصمیم بگیرند حدی را برای عقود مشارکتی و مبادله‌ای تعیین کنند.

هم‌اکنون بانک‌ها به سمت عقود مشارکتی حرکت کرده‌اند. بر این اساس محمود بهمنی رئیس کل بانک مرکزی اعلام کرده است اگر بانک‌ها به سمت عقود مشارکتی حرکت کنند بانک مرکزی مجبور به تعیین نرخ برای این عقود خواهد شد. البته وی در عین حال عنوان کرده است: ما آمارهایی داریم که نشان می‌دهد هنوز از نظر مبلغ تسهیلات ۶۴ درصد عقود مشارکتی است. تهرانفر همچنین در پاسخ به این سوال که آیا ساماندهی تعاونی‌های اعتباری به پایان رسیده است، گفت: پرونده ساماندهی تعاونی‌های اعتباری بسته نشده است ولی با بسیاری از این تعاونی‌های اعتبار هماهنگی‌هایی را انجام داده‌ایم و بسیاری از آنها شرایط و مقررات بانک مرکزی را رعایت می‌کنند. به گفته مدیرکل نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی نرخ‌های سود بانک مرکزی تقریباً در این تعاونی‌های اعتباری به جز برخی از آنها که ما آن را لجاجت و رودررویی تلقی می‌کنیم، رعایت می‌شود. این‌گونه تعاونی‌های اعتباری نیز آینده خوبی نخواهند داشت.

این مقام مسوول در بانک مرکزی خاطرنشان کرد: کار ساماندهی موسسات و تعاونی‌های اعتباری به خوبی انجام شد، زیرا هم‌اکنون وضعیت آنها در بازار یکسان است و بقیه تعاونی‌هایی که باقی مانده‌اند نیز در آینده نزدیک وضعیت‌شان مشخص خواهد شد.

دبیرکل جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف و بازار:

مسوولیت گرانی با دولت است

گروه اقتصادی: بازرسی هیچ‌گاه حق ندارد تخلف کشف‌شده‌ای را اعلام کند و تا اثبات نشدن جرم فردی در محاکم قضایی اعلام عمومی آن، خود یک جرم است. دولت با سوءمدیریت به گرانی دامن می‌زند. احمد کریمی‌اصفهانی دبیرکل جامعه انجمن‌های اسلامی اصناف و بازار اعلام رقم ۲۴ میلیاردتومانی تخلف اصناف را عملی غیرقانونی و با اهداف سیاسی خواند. وی افزود: اگر بنا باشد هرجا تخلفی مشاهده شد یا ظنی به تخلفی رفت بی‌محاکمه اعلام کنیم؛ چقدر موارد اینچنینی در ارگان‌های دولتی اعم از بانک‌ها تا وزارتخانه‌ها یافت می‌شود؟ آیا درست است که همه را اعلام کنیم؟ این نوع اعلام کردن‌ها خارج از مدار اخلاق و نوعی سوءاستفاده سازمان‌های دولتی است. به گزارش پایگاه خبری- تحلیلی اقتصاددان، کریمی‌اصفهانی در واکنش به اعلام سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: به این صورت اعلام کردن تخلفات خودش خلاف است به گفته وی اصناف عامل گرانی نیستند. کریمی‌اصفهانی تاکید کرد: امروز دولت خود با اعلام مکرر در مورد تامین کالاهای اساسی ارزان مسبب تورم است زیرا توقع در مردم ایجاد می‌کند، اما هنگام عرضه کالاهای وعده داده شده چون مرغ و گوشت و... مردم اولاً با مقدار کم و ثانیاً با کیفیت بسیار پایین مواجه می‌شوند و این عدم پاسخ به تقاضای ایجاد شده، خود عامل اصلی تورم‌های مقطعی می‌شود؛ تقاضایی که در اثر تبلیغ‌های مکرر دولت مبنی بر تامین کالاهای اساسی یارانه‌ای ایجاد شده است. وی گفت: این سوءمدیریت‌ها را دولت نمی‌بیند و نمی‌پذیرد و تقصیر را گردن اقشار مردمی چون اصناف می‌اندازد تا ماهیت دولتی سوءمدیریت‌ها را برطرف کند. وی افزود: امروز ما در کالاهای اساسی تورم چندرقمی داریم، آیا مسبب این توزیع‌کننده است؟ این مسائل ربطی به توزیع‌کننده ندارد. باید بپذیریم که قیمت تمام شده بالاست و دولت نتوانسته مساله تولید را مدیریت کند پس این گرانی است نه گرانفروشی و این دو مورد با هم تفاوت اساسی دارند.

مدیرعامل بانک ملی ایران خبر داد

تهاتر بدهی پنج هزار میلیارد تومانی دولت به بانک ملی

مدیرعامل بانک ملی ایران میزان بدهی فعلاً حسابرسی‌شده بانک ملی از دولت را پنج هزار میلیارد تومان عنوان و ابراز امیدواری کرد این رقم به زودی در مقابل طلب دولت از بانک ملی تهاتر شود.

محمودرضا خاوری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره تهاتر بدهی و طلب دولت از بانک‌ها که رئیس کل بانک مرکزی آن را اعلام کرده بود، اظهار کرد: بانک‌ها از یک طرف بابت اعطای تسهیلات از منابع خود به طرح‌هایی که مورد تایید دولت و مورد نیاز کشور بوده است، از دولت طلبکار هستند. وی ادامه داد: در مقابل همین بانک‌ها تسهیلاتی هم پرداخت کرده‌اند که جزء منابع‌شان نبوده و صرفاً عاملیت پرداخت داشته‌اند مثل تسهیلاتی که از محل حساب ذخیره ارزی پرداخت شده است. بنابراین دولت در یک طرف ترازنامه طلبکار است و در طرف دیگر بدهکار است.

وی گفت: در حال حاضر کارشناسان در حال محاسبه نحوه تهاتر طلب و بدهی دولت هستند چون طلب دولت بر مبنای ارز بوده است و باید به نرخ تسعیر ارز توجه لازم شود. همچنین در زمینه میزان مطالبات هم دقت لازم شود تا نهایتاً در یک حالت مصالحه صحیح، مطالبات بانک‌ها از دولت وصول شود. مدیرعامل بانک ملی گفت: نتیجه این امر توانمندی بانک‌ها و اصلاح ترازنامه بانک‌ها خواهد بود که می‌تواند نقش اساسی در احیای اعتبار بیشتر بانک‌ها داشته باشد. وی درباره میزان بدهی و طلب دولت از بانک ملی گفت: ما تاکنون حدوداً پنج هزار میلیارد تومان از بدهی دولت را شناسایی کرده‌ایم که مورد تایید سازمان حسابرسی هم قرار گرفته است. برای شناسایی مابقی این بدهی‌ها هم اقدامات لازم انجام شده است. قطعاً دولت هم منابعی بیشتر از این نزد بانک ملی دارد که امیدواریم با ابلاغ دستورالعمل نحوه تهاتر، این کار در اسرع وقت انجام شود. ما می‌خواهیم این تهاتر با توافق کامل دو طرف انجام شود.

حاشیه اقتصاد

اجبار پلیس به خودروسازان برای نصب کیسه هوا

معاون فنی مهندسی پلیس راهنمایی و رانندگی با اعلام اینکه در شش‌ماهه دوم امسال تمام خودروسازان داخلی ملزم به نصب کیسه هوا در خودرو هستند، گفت: پس از اجرای این قانون هیچ خودرویی بدون کیسه هوا و ترمز ای‌بی‌اس در کشور تولید نمی‌شود. سرهنگ علیرضا جهانگیری در گفت‌وگو با مهر افزود: این تصور که وسایل ایمنی مانند کیسه هوا (ایربگ) و ترمز ای‌بی‌اس برای خودروهای تولیدی زینتی است باید از ذهن خودروسازان داخلی پاک شود و آنها باید در نظر داشته باشند که ایمن کردن هرچه بیشتر خودروها برای آنها الزام و وظیفه است. وی تاکید کرد: به دنبال پیگیری‌های پلیس راهنمایی و رانندگی در شش‌ماهه دوم امسال خودروسازان ملزم به نصب کیسه هوا در خودروها هستند و از این زمان به بعد هیچ خودرویی بدون کیسه هوا و ترمز ای‌بی‌اس در کشور تولید نمی‌شود. وی با اشاره به میزان بالای تصادفات در کشور، عمده‌ترین عامل تصادفات کشور را عامل انسانی بیان کرد و اظهار داشت: پس از عامل انسانی ۲۰ تا ۳۵ درصد تصادفات کشور به دلیل نقص فنی خودروها روی می‌دهد. معاون فنی مهندسی نیروی انتظامی ۴۳/۳ درصد تصادفات را مربوط به خودروهای سواری، ۱۲/۳ را مربوط به وانت‌ها و بقیه را مربوط به اتوبوس‌ها و کامیون‌ها و دیگر وسایل نقلیه عنوان کرد.

آخرین مرحله اعلام حساب برای دریافت یارانه

سرپرستان خانوار در استان‌های تهران، قم و قزوین که فرم اطلاعات اقتصادی خانوار را پر کرده‌اند و به دریافت یارانه نقدی تمایل دارند، از امروز به مدت یک هفته می‌توانند به اعلام حساب بانکی سرپرست خانوار در سامانه اینترنتی www.refahi.ir اقدام کنند. در همین زمینه سخنگوی کارگروه تحول اقتصادی با اشاره به اینکه در فاز نخست اجرای طرح بالغ بر ۶۸ میلیون نفر اطلاعات خود را در مرکز آمار ثبت کرده‌اند، به ایسنا گفت: ۸۶ درصد این افراد تاکنون اقدام به ثبت حساب بانکی در ۲۶ استان کشور کرده‌اند که قطعاً بخشی از کسانی که شماره حساب خود را ثبت نکرده‌اند، از دریافت یارانه‌ها منصرف شده و بخش دیگر به هر دلیلی به‌رغم میل باطنی موفق به ثبت شماره حساب نشده‌اند که برای این گروه مهلت مجدد تعیین می‌شود. محمدرضا فرزین افزود: در حال حاضر دو دغدغه در میان مردم وجود دارد؛ نخست دغدغه ثبت حساب بانکی و دوم دغدغه ثبت فرم مرکز آمار برای کسانی که هنوز موفق به این کار نشده‌اند. بر این اساس گروه نخست در مهلت معین شده پس از اتمام ثبت حساب بانکی در سراسر کشور می‌تواند اقدام به ثبت شماره حساب خود کند و گروه دوم نیز در مهلتی که در آذرماه برای اصلاح اطلاعات حساب تعیین شده است، می‌تواند فرم مرکز آمار را تکمیل کند. وی با اشاره به اظهارات رئیس‌جمهور مبنی بر اینکه مبلغ نقدی یارانه‌ها مهرماه به حساب مردم واریز می‌شود، یادآور شد: مطمئناً اصلاح قیمت‌ها با واریز یارانه به حساب مردم همزمان نخواهد بود و اصلاح قیمت‌ها پس از واریز وجوه اجرایی می‌شود. مبلغ نقدی یارانه‌ها نیز به طور کامل قابل برداشت است که آیین‌نامه ویژه‌ای نیز در این باره توسط هیات دولت تصویب شده است.

قبض‌های ۲۰۰ هزار تومانی برق برای مردم

با توجه به اینکه هنوز طرح هدفمند کردن یارانه‌ها در کشور اجرا نشده و تعرفه حذف نشده، افزایش ناگه